

Mirakelmedisin?

Ved Rikshospitalets barneavdeling ble insulinbehandling innført i 1923. I Tidsskriftet nr. 22/1931 redegjør Leif Salomonsen for resultatene: «Disse 68 barn som erhvervet sin sykdom for minst 3 år siden og som alle eller nesten alle uten insulin nu vilde vært døde, er blitt efterundersøkt.» Viktigheten av riktig diett og god oppfølging av lege fremheves. «Den effektive behandling av barnediabetes er avhengig av to faktorer: hjemmet og lægen.» Pasientene ble inndelt i grupper ut fra behandlingsetterlevelse. I tabellen vises hvordan denne innvirker på dødeligheten (Tidsskr Nor Lægeforen 1931; 51: 975–91).

Fra Rikshospitalets barneavdeling. Overlæge: professor Th. Frølich.

Prognosen av sukkersyke hos barn.

Av Leif Salomonsen, Oslo.

Er hjemmet behandlingens vanskeligheter ikke voksen eller stiller forholdene sig på en eller annen måte hindrende i veien for den korrekte behandlings gjennomførelse, så dør barnet, og det dør efter relativt kort sykdomsvarighet. Blir behandlingen gjennomført på en hensiktsmessig måte, forblir barnene i live. Ved å gjennomgå besvarelsene på de spørreskjemaer jeg har utsendt, har jeg forsøkt å gjøre meg op en mening om riktigheten av dette synspunkt. Noget helt pålitelig dokument er en sådan besvarelse selvsagt ikke. Jeg mener dog på basis av disse å kunne dele materialet op i 3 grupper efter den måte hvorpå behandlingen er gjennomført.

I gruppe 1 er opført de barn som overhodet ikke har fått insulin, enten fordi foreldrene har avslått bruken av innsprøitninger, eller fordi sykdommen ved barnenes utskrivning fra avdelingen ikke krevde insulintilførsel og man så ved senere forverrelse har undlatt å søke lægehjelp. Denne gruppe omfatter ikke mindre enn 10 barn, hvilke som det sees, alle er døde innen et tidsrum av 2,4 år, som Joslin angir som gjennomsnittslevetiden for ikke insulinbehandlede barn. Mot denne gruppes 100 pct. dødelighet står gruppe 2 med 18 døde av 38, det vil si omregnet i procent, med henimot 50 pct. dødelighet. Denne gruppe omfatter barn som har brukt insulin, men som i andre henseende ikke har opfylt de krav som må stilles til en korrekt diabetesbehandling. Forsyndelsen har dels bestått i at den kullhydratfattige diett ikke har vært overholdt, dels, og hvad jeg tror er av større viktighet, at sykdommen ikke har vært sakkyndig fulgt og kontrollert. Patienten har enten helt undlatt å søke læge eller har søkt læge for sjelden. Følgen har i begge tilfeller vært at den stadige nyinnstilling på diett og spesielt på økede insulindoser som er nødvendig, ikke er blitt gjennomført. Enten har så comaet utviklet sig spontant eller en infeksjon har lett kunnet fremkalle den dødelige forverrelse. I gruppe 3 er samlet de barn som regelmessig har søkt sakkyndig kontroll og som nøiaktig har overholdt den foreskrevne diett og insulindose. Gruppen omfatter 20 barn, hvorav 5 er døde. (...)

(...) Men av denne tabell fremgår det overordentlig viktige forhold, at i den vesentligste grad er prognosen avhengig av en korrekt gjennomført behandling.

Tabell 3.

Nr.	Sykdommens varighet								
	0	1	2	3	4	5	6	7	8 år
Gruppe 1									
31	Død								
54		Død							
47		Død							
39		Død							
52			Død						
23			Død						
65				Død					
60		Død							
6		Død							
64		Død							
Gruppe 2									
45		Død							
33			Død						
7			Død						
62			Død						
5				Død					
11			Død						
49						Lever			
32			Død						
8									Lever
67			Død						
43					Død		Lever		
46					Død				
59						Død		Lever	
27						Død		Lever	
41								Lever	
26								Lever	Lever
9			Død						Lever
44								Lever	
30								Lever	
17					Død			Lever	
29								Lever	
34								Lever	Lever
19								Lever	Lever
25								Lever	Lever
15								Lever	Lever
12					Død				
13					Død				
56					Død				
51						Lever			
61						Lever			
38						Død			
40						Død			
4									Lever
24								Lever	
22								Lever	
2								Lever	
63					Død				
50					Død		Lever		
Gruppe 3									
16								Lever	Lever
35								Lever	
18		Død							
20								Lever	Lever
66					Lever	Død			
3									
53			Død						Lever
1									
58						Lever			
28								Lever	Lever
36								Lever	
21								Lever	Lever
37								Død	
42								Lever	
48								Lever	
55						Lever			
10									Lever
14			Død						
68					Lever				
57							Lever		